

sindikalni poročevalec

Številka 10

2. novembra 1990

Sklepi sveta ZSSS

Svet Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je na svoji 6. seji 25. oktobra 1990 ob obravnavi informacije o dosedanjih aktivnostih v okviru priprav na konferenco ZSSS in informacije o razpravi o elementih ter izhodiščih za organiziranost območnih organizacij ZSSS ter o pravilniku o financiranju in finančno-materialnem poslovanju v ZSSS sprejel naslednje sklepe:

1. Svet ZSSS sprejema informacijo o dosedanjih aktivnostih v okviru priprav na konferenco Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Svet ZSSS obvezuje sindikate dejavnosti Slovenije, da na pristojnih organih sprejmejo spremembe in dopolnitve svojih statuten najkasneje do 5. decembra 1990, kar bo omogočilo, da se konferenca ZSSS izvede do 20. decembra 1990.

Sindikati dejavnosti Slovenije dostavijo osnutke sprememb in dopolnitev svojih statuten takoj po njihovem oblikovanju statutarni komisiji ZSSS, ki bo pred njihovim sprejemom opravila usklajevalno funkcijo predvsem tistih določil, ki opredeljujejo medsebojne odnose v ZSSS.

2. Predloga dokumentov: »Elementi ter izhodišča za organiziranost območnih organizacij ZSSS« in »Predlog pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju v ZSSS« se vrmeta v fazo osnutkov.

O obeh dokumentih sindikati dejavnosti in teritorialne oblike organiziranosti ZSSS organizirajo razpravo med članstvom, ki mora biti zaključena do 20. novembra 1990. Razprava na tej seji sveta se smatra kot del te razprave.

3. Svet ZSSS podaljšuje veljavnost sklepa o začasnem financiranju v ZSSS (ki je bil sprejet na 3. seji sveta ZSSS 27. junija 1990) oziroma sistema financiranja, uveljavljenega na njegovi podlagi, do 31. decembra 1990.

4. V novembru in decembru 1990 se opravi finančna sanacija v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, ki je skupna odgovornost in obveznost vseh oblik organiziranosti Svobodnih sindikatov Slovenije. Z razpoložljivimi sredstvi občinskih organizacij ZSSS in sindikatov dejavnosti se v skladu z načeli vzajemnosti in solidarnosti pokrijejo zapadle finančne obveznosti organizacije Svobodnih sindikatov Slovenije do upnikov (vključno s finančnimi obveznostmi do delavcev, ki so bili oz. so še zaposleni v delovnih skupnostih ali pri organih in organizacijah ZSSS).

Svet ZSSS sprejema program finančne sanacije ZSSS.

Svet Zveze svobodnih sindikatov Slovenije pooblašča predsedstvo sveta ZSSS, da na osnovi sanacijskega programa v konkretnih dogovorih opredeli obveznosti in odnose posameznih subjektov do finančne sanacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

5. V skladu s sprejetim sklepom na 3. seji sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in navodili za organiziranje območnih organizacij sindikatov naj se aktivnosti za oblikovanje območnih organizacij sindikatov nadaljujejo in končajo do 31. decembra 1990.

Predsednik Sveta ZSSS
Miha Ravnik

OSNUTEK

Svet Zveze Svobodnih sindikatov Slovenije je na podlagi 3. točke 10. člena statuta ZSSS, dne 25. 10. 1990 sprejel

Pravilnik

o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS

I. Splošna določila

1. člen

S tem pravilnikom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije se urejajo načela financiranja in porabe sredstev članarine v organih in organizacijah sindikatov dejavnosti ZSSS (v nadaljevanju: sindikati dejavnosti) in ZSSS, zlasti način plačevanja in obračunavanja članarine, vodenje evidence o vplačani članarini, namembnost članarine, način zbiranja in delitve članarine, sestava finančnih načrtov organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS, naloge odredbodajalca, oblikovanje in poslovanje s skladi organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS, upravljanje z nepremičninami, pravice članov do materialne pomoči.

2. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti Slovenije in ZSSS vodijo finančno-materialno poslovanje po tem pravilniku, zakonu o računovodstvu in v skladu z drugimi predpisi.

3. člen

Dejavnost organizacij in organov v ZSSS se financira po načelih samofinanciranja, solidarnosti in vzajemnosti.

4. člen

Sindikati podjetja poleg prihodka iz članarine pridobivajo še prihodke iz:

- obresti od denarnih sredstev
 - drugih prihodkov, ki izvirajo iz aktivnosti sindikatov podjetij (prihodek iz lastne dejavnosti)
 - dotacij podjetja iz dobička.
- Ostale ravni sindikalne organiziranosti pridobivajo dodatni prihodek iz:
- prihodka od lastne dejavnosti
 - drugih prihodkov
 - obresti od denarnih sredstev.

S temi sredstvi posamezne ravni sindikalne organiziranosti samostojno gospodarijo.

5. člen

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije z načelom solidarnosti in vzajemnosti zagotavljamo čla-

Obrazložitev k besedilu »Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS« (v nadaljevanju: Pravilnik)

Svet ZSSS je na 6. seji, 25. oktobra 1990 obravnaval predlog pravilnika in ugotovil, da zaradi nasprotujočih pripomb iz razprave ter glede na neupoštevanje 3. točke 10. člena statuta ZSSS (ki določa, da se ta pravilnik sprejme po predhodni razpravi med člani) sklenil, da se predlog pravilnika prekvalficira v osnutek pravilnika.

Sele na delovnem razgovoru članov predsedstva sveta ZSSS s predsedniki in sekretarji sindikatov dejavnosti Slovenije in območnimi koordinatorji dne 12. 9. 1990 je bilo doseženo soglasje glede globalnih razmerij financiranja sindikatov dejavnosti Slovenije, sveta ZSSS in območnih organizacij sindikata.

Tako je bil prvi osnutek pravilnika hkrati z dokumentom o organiziranosti območnih organizacij sindikata poslan v razpravo sindikatov dejavnosti Slovenije, OS ZSSS in območnim koordinatorjem 14. 9. 1990.

Do vključno 15. oktobra je pripombe in predloge posredovalo le devet OS ZSSS (Novo mesto, Ljubomer, Maribor, Šmarje pri Jelšah, Ptuj, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Celje) in štiri RO sindikatov dejavnosti Slovenije (energetike, gozdarstva, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva kovinske in elektroindustrije). Dva OS ZSSS (Litija, Idrija) in en RO sindikata dejavnosti (gostinstva in turizma) pa na osnutek pravilnika niso imeli nobenih pripomb. Posamezne pripombe so bile medsebojno nasprotujoče, največ le-teh pa se je nanašalo na predlagani način zbiranja članarine in samo delitev članarine in samo delitev članarine med posameznimi ravni sindikalne organiziranosti. V besedilo pravilnika so vključene tudi pripombe in predlogi s posveta sindikatov dejavnosti Slovenije in OS ZSSS v Radencih, ki je bil 22. 10. 1990.

nom izvedbo dogovorjenega programa in sprejeto organiziranost. Sredstva solidarnosti in vzajemnosti se določijo z letnim finančnim načrtom.

6. člen

Prihodki, zbrani s članarino, so last organizacij in organov sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti. Sredstva članarine niso družbena sredstva. Članarina je namenjena za financiranje dejavnosti in akcij organizacij in organov sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti. Sredstva članarine niso vračljiva.

7. člen

Organi na vseh ravneh sindikalne organiziranosti morajo najmanj enkrat letno seznaniti člane v organizacijah s plačevanjem članarine in porabo sredstev.

II. Načini plačevanja in obračunavanja članarine

8. člen

Večina članarine v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije znaša najmanj 0,6% od obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka ali drugih prejemkov člana. Višino članarine na podlagi dogovora med članstvom določijo sindikati dejavnosti in druge oblike sindikalne organiziranosti v Svetu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Osnova za obračun članarine za:

- kmeta je osnova, od katere se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- svobodnega umetnika je osnova, od katere se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

9. člen

Upokojenci, ki ne prejemajo varstvenega dodatka, plačujejo članarino v letnem pavšalnem znesku, ki ga vsako leto opredeli svet ZSSS.

10. člen

Članarine ne plačujejo začasno nezaposleni člani, člani, ki služijo vojaški rok in upokojenci, ki prejemajo varstveni dodatek.

11. člen

Sindikati podjetij in sindikati dejavnosti lahko na podlagi dodatno sprejetega programa določijo višjo članarino od 0,6% in s tem delom samostojno razpolagajo.

12. člen

Člani plačujejo članarino v podjetjih oziroma drugih oblikah organiziranja dela. Član sindikata je dolžan vsak mesec plačati članarino od svojega obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka in vseh njegovih nadomestil oziroma od drugih prejemkov, od katerih se obračunavajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Člani plačujejo tako, da opravi obračun in izvrši nakazilo članarine strokovna služba podjetja ali druga oblika organiziranosti dela.

III. Razporeditev članarine in vodenje evidenc o vplačani članarini

13. člen

Članarina iz 8. člena tega pravilnika se razporeja tako, da:

- 45% ostane sindikatu podjetja oziroma drugi obliki organiziranja dela,
- 55% se odvede za potrebe sindikatov dejavnosti in drugih oblik sindikalne organiziranosti.

14. člen

Zbrana 55% članarina za potrebe sindikatov dejavnosti in drugih oblik sindikalne organiziranosti se deli med posamezne uporabnike v naslednjih razmerjih:

- za sindikate dejavnosti 30%
- za območne organizacije ZSSS 40%
- za Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije 30%

15. člen

Sindikati podjetja zadržijo 45% deleža članarine, preostalih 55% od 0,6% obračunanega in izplačanega neto osebnega dohodka pa takoj ob izplačilu

osebne dohodka nakaže na žiro račun območne organizacije ZSSS v višini 22% od celotne zbrane članarine in 33% na žiro račun sindikata dejavnosti.

Na virnanskem nalogu oziroma položnici sindikata podjetja morajo biti naslednji podatki:

- mesec, za katerega je nakazana članarina
- število članov sindikata podjetja
- število članov, ki so plačali članarino
- 100% osnova, od katere je obračunan delež članarine
- pravičen naslov sindikata podjetja.

Te naloge za sindikat podjetja opravi strokovna služba podjetja.

16. člen

Zvezi društev upokojencev in invalidov nakazujeta članarino na žiro račun Sveta ZSSS do 30. marca tekočega leta.

17. člen

Sindikati dejavnosti odvedejo 50%-ni delež sredstev zbrane članarine na žiro račun sveta ZSSS.

18. člen

Sredstva, ki jih sindikati podjetja zadržijo, uporabijo za:

- stroške izobraževanja in sindikalnega usposabljanja
- socialne pomoči članom
- stroške rednega poslovanja
- nagrade za delo v sindikatu podjetja in
- druge namene, opredeljene v pravilih sindikatov podjetij.

19. člen

Sredstva, zbrana na žiro računu Sveta ZSSS, se uporabljajo za:

- stroške dogovorjenih in izvirmih dejavnosti in akcij zveze,
- osebne dohodke zaposlenih v ZSSS in sindikatih dejavnosti, na podlagi dogovorjenih meril organiziranosti,
- stroške vzdrževanja.

20. člen

Sredstva, ki jih sindikati dejavnosti zadržijo, uporabijo za:

- kritje stroškov svoje redne dejavnosti in stroške akcij,
- sklade,
- strokovno izobraževanje in sindikalno usposabljanje,
- solidarnost do članov in organizacij,
- druge namene, opredeljene v programih sindikatov dejavnosti.

21. člen

Sredstva, zbrana na žiro računu območne organizacije ZSSS se uporabijo za:

- stroške skupno dogovorjenih dejavnosti in akcij,
- osebne dohodke zaposlenih na podlagi kriterijev za organiziranost območnih organizacij ZSSS
- stroške vzdrževanja.

22. člen

Sindikati dejavnosti in območne organizacije ZSSS vodijo evidenco o vplačani članarini, in sicer o:

1. številu sindikatov podjetij
2. številu članov sindikata podjetja
3. številu sindikatov podjetij, ki so plačali članarino
4. številu članov, ki so plačali članarino
5. znesku vplačane članarine na sindikat dejavnosti oziroma območne organizacije ZSSS
6. znesku 100% vplačane članarine
7. znesku članarine, ki ga zadržijo sindikat dejavnosti oziroma območna organizacija ZSSS
8. znesku članarine, ki ga odvede sindikat dejavnosti na ŽR Sveta ZSSS.

Te naloge in vsa druga opravila v zvezi s finančno-materialnim poslovanjem opravlja za sindikate dejavnosti finančno-materialna služba sveta ZSSS, v območni organizaciji ZSSS pa za to pooblaščen odgovorna oseba.

IV. Skladi organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS

23. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS oblikujejo sklade, ki so obvezni po zakonu. Sklade oblikujejo iz sredstev članarine in iz drugih

Pri oblikovanju pravilnika so delno upoštevane pripombe, ki se nanašajo na način zbiranja članarine in delitev 55% deleža članarine (14. in 15. člen). Ostale upoštevane pripombe in predlogi iz razprave so smiselno razvidene iz besedila 4., 5., 6., 18., 20., 23., 30. in 31. člena pravilnika.

S pravilnikom ne spreminjamo višine članarine (0,6% od obračunanega in izplačanega neto OD člana), prav tako ohranjamo dosežanje delitveno razmerje sredstev sindikalne članarine med sindikati podjetja in ostalimi ravni sindikalne organiziranosti (45:55). Predlagana delitev članarine pomeni glede na načelo samofinanciranja v ZSSS celo objektivne težave (manjše število članov, finančna nedisciplina) pri uresničevanju vseh naštetih ugodnosti člana, opredeljenih v programskem dokumentu in statutu ZSSS.

Glede predlagane delitve 55% deleža članarine za višje ravni sindikalne organiziranosti se je kot osnovno izhodišče pri izračunih deleža članarine za posamezne ravni upoštevalo, da je:

- število članov	400.000 din
- povprečni neto OD člana	5.700 din
- povprečni bruto OD	
in sindikatih dejavnosti	
in svetu ZSSS	21.500 din
- povprečni bruto OD v območni organizaciji	20.000 din

Ob teh predpostavkah znaša 100% mesečna članarina v ZSSS 13.680.000 din. Od zbrane 55% članarine za višje ravni sindikalne organiziranosti pa pripadajo glede na določbo 14. člena pravilnika posameznim porabnikom naslednji deleži:

- ROS dejavnosti	30% = 2.257.200 din
- območne organizacije	40% = 3.009.600 din
- svet ZSSS	30% = 2.257.200 din

Z vsebino tega člena se želi zagotoviti vsem navedenim oblikam organiziranosti izvirne prihodke in najbolj neposredno zagotavljanje sredstev za izvajanje programa.

Predlagana delitev za višje ravni organiziranosti bo omogočala vsem uporabnikom boljši pregled razpoložljivih sredstev in s tem tudi uporabe sredstev sindikalne članarine.

Z vsebino 15. člena je opredeljen način zbiranja članarine (na žiro račune sindikatov dejavnosti in območnih organizacij).

Besedilo tega člena pomeni, da bi s takim načinom nakazovanja članarine sindikatov podjetij imeli manj stroškov s prenakazovanjem sredstev ter hitreje ukrepali glede finančne discipline.

S predlaganim načinom nakazovanja članarine iz sindikatov podjetij se želi tudi ohraniti čimbolj realno vrednost članarine.

Namembnost porabe članarine na posameznih ravneh organiziranosti je opredeljena v določbah 18. (sindikata podjetja), 19. (svet ZSSS), 20. (sindikata dejavnosti Slovenije) in 21. člena (območne organizacije ZSSS) pravilnika.

Vsi izračuni temeljijo na predpostavki popolne finančne discipline, ki jo bo potrebno v prihodnje na vseh ravneh sindikalne organiziranosti sprotno zagotavljati. V nasprotnem primeru bodo nastopile motnje tako pri izvajanju programa, kot tudi pri zagotavljanju sredstev za osebne dohodke.

Pomembno je, da tudi s tem pravilnikom opredeljujejo uveljavljanje načela solidarnosti in vzajemnosti, da tako zagotavljamo članom izvedbo dogovorjenega programa in sprejeto organiziranost. Zato v 2. odstavku 23. člena opredeljujemo obveznost vseh oblik sindikalne organiziranosti, da oblikujejo sklade rezerv. Sredstva teh skladov se uporabljajo, kadar prilivi sredstev članarine ne zadoščajo za izvajanje dogovorjenega programa in sprejete organiziranosti ter se, dokler ne nastopijo ti primeri, uporabljajo za tekoče poslovanje.

V programskem dokumentu in statutu ZSSS smo opredelili, da članom zagotavljamo med drugim pomoč iz solidarnostnih in stavkovnih skladov. Zato tudi v pravilniku v določbi 24. člena opredeljujemo, da organizacije in organi sindikatov dejavnosti Slovenije in ZSSS poleg skladov, ki so obvezni po zakonu, ustanavljajo tudi namenske sklade, kot sta stavkovni in solidarnostni sklad. Poleg članarine pa bo potrebno iskati tudi druge vire sredstev za oblikovanje teh skladov.

Iz pravilnika je v celoti črtano besedilo, ki je opredeljevalo ustanavljanje sindikalnih hranilnic in podjetij ter drugih oblik sindikalne organiziranosti, ker je vsebina navedenih členov opredeljena v 9. in 10. točki 10. člena statuta ZSSS, je to vsebino nesmotrno opredeljevati tudi v pravilniku.

Širša obrazložitev pravilnika je bila posredovana sindikatom dejavnosti Slovenije, OS ZSSS in območnim koordinatorskim odborom za posvet v Radencih.

prihodkov oz. iz presežka prihodkov po zaključnem računu. Sredstva za sklade se predvidijo s finančnim načrtom organizacij in organov sindikatov dejavnosti in ZSSS. Organi sindikatov dejavnosti in ZSSS s posebnim sklepom določijo tudi namembnost in način porabe sredstev skladov.

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS ter drugih oblik sindikalne organiziranosti oblikujejo sklade rezerv, ki se uporabljajo za dopolnilno izvajanje načela solidarnosti in vzajemnosti.

24. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS poleg skladov iz 23. člena tega pravilnika ustanavljajo namenske sklade, kot so:

- stavkovni sklad za pomoč stavkajočim,
- solidarnostni sklad za dodeljevanje solidarnostne pomoči v primeru stečaja in likvidacije podjetja, poškodbe pri delu, poklicnih bolezni, bolezni, nezgode ali smrti.

Sklep o ustanovitvi namenskih skladov vsebuje naziv, namen, za katerega so ustanovljeni, vire in merila za porabo sredstev ter njihove organe upravljanja in nadzora.

V. Finančni načrti, zaključni računi

25. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS na podlagi ovrednotenja programa dela sprejmejo finančni načrt, s katerim predvidijo sredstva za financiranje programa, materialne stroške, osebne dohodke ter sklade.

Vsaka organizacija in organ sindikatov dejavnosti in ZSSS je samostojna pri oblikovanju, usklajevanju ter sprejemu finančnega načrta v okviru svojih sredstev.

26. člen

Organizacije in organi sindikatov dejavnosti in ZSSS sprejmejo vsako letno zaključni račun v skladu s finančnimi predpisi ter navodili o finančno-materialnem poslovanju ZSSS.

27. člen

Presežek prihodkov nad odhodki razporejajo organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije z zaključnim računom za namene, določene s programom in finančnim načrtom organizacij in organov sindikatov dejavnosti iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ter v skladu s pozitivnimi predpisi.

VI. Naloge odredbodajalca in računovodje oz. blagajnika

28. člen

Vsak organ sindikata dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije določi odredbodajalca in podpisnike žiro računa.

Odredbodajalec je odgovoren za izpolnjevanje finančnega načrta in za gospodarno ravnanje s sredstvi. Odredbodajalec ima predvsem naslednje pristojnosti:

- uresničuje finančni načrt v skladu s programom in dogovorjenimi nalogami organa sindikata dejavnosti in ZSSS,
- izvršuje sklepe organa v zvezi s finančno-materialnim poslovanjem,
- je eden od podpisnikov žiro računa,
- izdaja naloge za izplačila,
- podpisuje vse pogodbe, v mejah, ki jih s sklepom določi organ ZSSS in imajo za posledico spremembo stanja sredstev in njihovih virov,
- predlaga po potrebi organu spremembo finančnega načrta,
- podpisuje knjigovodsko dokumentacijo,
- je odgovoren za pripravo in izvedbo programa o nakupu, prodaji, odstopu in odpisu osnovnih sredstev v skladu s predpisi.

Sklep o nakupu, prodaji, odstopu in odpisu osnovnih sredstev sprejme pristojni organ sindikatov dejavnosti in zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Odredbodajalec in vodja knjigovodstva izvedeta v skladu s predpisi klasifikacijo med osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem.

29. člen

Računovodja oziroma blagajnik je dolžan izpolniti le tiste naloge odredbodajalca, ki so v skladu z veljavnimi predpisi. Če računovodja oz. blagajnik ugotovi, da je nalog v nasprotju z veljavnimi predpisi, mora na to opozoriti odredbodajalca in od njega zahtevati pisni nalog. Pisni nalog mora izvršiti, vendar je dolžan o tem takoj obvestiti nadzorni odbor.

VII. Upravljanje s premočninami in nepremičninami

30. člen

Premičnine in nepremičnine so last organizacij in organov ZSSS in sindikatov dejavnosti ter drugih oblik sindikalne organiziranosti.

Osnovna in druga sredstva ZSSS se lahko prodajo, odtujijo ali odpišejo le v skladu z zakonskimi predpisi. Sklep o odstopanju, prodaji in odpisu pre-

moženja sprejmejo pristojni organi v ZSSS, sindikatih dejavnosti ter drugih oblikah sindikalne organiziranosti.

Odnos do premočnin in nepremičnin se opredeli s posebnim pravilnikom.

VIII. Pravice članov do materialne pomoči

31. člen

Organizacije in organi v ZSSS lahko članom nudijo materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti.

O izplačani materialni pomoči se vodi evidenca pri organu, ki je to pomoč nudi.

Vire in kriterije ter način za dodeljevanje teh pomoči članom sindikata določi pristojni organ v ZSSS s sklepom ali pravilnikom.

32. člen

Sindikati podjetij lahko ustanavljajo blagajne vzajemne pomoči. Poslovanje BVP se določi s posebnim pravilnikom, ki ga člani sprejmejo na ustanovnem zboru.

IX. Prehodne in končne določbe

33. člen

Organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ali od njih pooblaščen komisija na osnovi tega pravilnika sprejmejo izvedbene akte. Ta pravilnik razlaga predsedstvo Sveta ZSSS.

34. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika lahko predlagajo organizacije in organi sindikatov dejavnosti in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Spremembe in dopolnitve se sprejmejo po enakem postopku, ki velja za sprejem tega pravilnika.

35. člen

Z dnem, ko prične veljati ta pravilnik, preneha veljavnost Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju Zveze sindikatov Slovenije, ki je bil sprejet 29. 2. 1984, in njegovih sprememb in dopolnitev z dne 23. 6. 1989, ter sklepa o začasnem načinu financiranja v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije z dne 27. junija 1990.

36. člen

Ta pravilnik velja od dne

Pripombe in predlogi na osnutek Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS, oblikovane na 6. seji sveta ZSSS, 25. 10. 1990

1. Splošne pripombe

- K osnutkom dokumentov (pravilniku in izhodiščem ter kriterijem za organiziranost ZSSS), ki bosta v razpravi do 20. 11. 1990, je potrebno naknadno pripraviti ustrezno organizacijsko shemo (predvsem služb na ravni zveze s planiranim številom zaposlenih).

- O delitvi 55% deleža članarine se danes še ni mogoče odločiti, ker še ni jasno opredeljeno, za katere namene se bodo sredstva na posameznih ravneh porabila. Ob predlagani višini članarine (0,6%) ne moremo razmišljati o kakršnihkoli novih akcijah, kot je npr. ustanavljanje predlaganih skladov. Ker ta trenutek tudi ni primeren čas za povečevanje članarine, moramo v okviru teh 0,6% najti čimboljše možno organiziranost.

- Pri takšni višini zbrane članarine ni realno pričakovati oblikovanja stavkovnih skladov, temveč le solidarnostnih. Ob tem pa se postavlja vprašanje, na kateri ravni organiziranosti bomo oblikovali

te sklade. Razmišljanje o ustanavljanju stavkovnih skladov pa bo verjetno realno šele ob vzporednih sindikalnih dejavnostih (sindikalne hranilnice, konzumne zadrage), s katerimi naj bi ustvarili dodatna sredstva.

- Način zbiranja članarine (55% deleža) na enem mestu je najustreznejši. Prvi razlog za to je vezan izključno na člana, in sicer v tem smislu, da mora le-ta izpolnjevati vse svoje obveznosti, ki pa jih mora organizacija tudi kontrolirati. V dosedanjih praksi imamo vrsto očitkov, kot naprimer, da nismo pravno pomoč tudi tistim, ki niso člani. Drugi razlog pa je v tem, da z različnimi transakcijami sredstva članarine samo zmanjšujemo.

- Praksa kaže, da smo z opredelitvijo (sklep o začasnem načinu financiranja v ZSSS) glede nakazovanja 55% deleža članarine iz sindikatov podjetij na žiro račune sindikatov dejavnosti Slovenije naredili napako, saj so se tudi zaradi takšnega načina nakazovanja prilivi članarine bistveno

zmanjšali. To je dovolj tehten dokaz, da je sredstva članarine potrebno nakazovati na en žiro račun, in sicer na žiro račun zveze.

- Sindikati podjetij terjajo od sindikatov dejavnosti Slovenije takšno financiranje, ki bo temeljilo na finančno ovrednotenih programih dela. To pa pomeni kvaliteto in strokovnost ter obseg opravljenih storitev. Normalno je, da se to zahteva tudi od ostalih ravnih organiziranosti. Ob tem pa se postavlja vprašanje, kako je mogoče ovrednotiti na primer sodelovanje pri stavki, sodelovanje pri oblikovanju zakonov ipd. Zato je edino realno, da se natančno opredelijo naloge posameznih subjektov. V nasprotnem primeru ne moremo govoriti o solidarnosti, ki je temelj sindikatov povsod po svetu.

- V programskem dokumentu smo zapisali, da gradimo enotnost na različnosti, ne na načelu podrejenosti odnosov pri organiziranju in delu. Iz tega izhaja, da dejansko ni možen enoten model organiziranosti kot tudi ne financiranja.

2. Splošne in konkretne pripombe k posameznim členom

● k 5. členu

V besedilu 5. člena bi bilo potrebno opredeliti, da se v ZSSS z uveljavljanjem načela solidarnosti in vzajemnosti zagotavlja izvajanje minimalnega programa, s katerim zagotavljamo vsem članom varstvo pravic iz kolektivne pogodbe; zagotavlja brezplačna pravna pomoč, izobraževanje in sindikalno usposabljanje ter materialna pomoč socialno ogroženim.

● k 15. členu

55 % delež članarine naj se iz sindikatov podjetja nakazuje na:

- enoten žiro račun na ravni zveze ali
- žiro račun sindikata dejavnosti Slovenije ali
- žiro račun območne organizacije.

● k 18. členu

Besedilo v 3. alineji naj se nadomesti z besedilom: »izvedbo programa sindikata podjetja«.

● k 20. členu

- Sredstva za OD, zaposlenih v sindikatih dejavnosti Slovenije, naj se opredelijo v tem členu.
- 4. alineja tega člena naj se jasneje opredeli (solidarnost do članov in organizacij).

● k 24. členu

Opredeliti je potrebno, na kateri ravni organiziranosti se oblikujejo posamezni skladi, opredeljeni v določbah tega člena.

Informacija o pripravah na konferenco Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Prvi kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije nas je statutarно obvezal (16. člen, prva in druga točka), da medsebojno uskladimo statut ZSSS in statut sindikatov dejavnosti Slovenije, kot tudi, da konstitutivni deli ZSSS uskladijo svojo organiziranost in delovanje. Za oboje je bil postavljen rok šest mesecev. Takšno opredelitev v prehodnih in končnih določbah statuta ZSSS sta narekovali dve dejstvi:

- vsebina statutom, zlasti področje organiziranosti, se ni skladala s prenovljenimi cilji iz III. poglavja programskega dokumenta;

- statuti sindikatov dejavnosti Slovenije so imeli o nekaterih vprašanih tako različne opredelitve, da na tej osnovi ni bilo možno graditi statuta ZSSS.

Takoj po drugi seji Sveta ZSSS, na kateri je bilo izvoljeno predsedstvo, smo se člani predsedstva Sveta ZSSS 23. aprila ločeno sestali s predsedniki in sekretarji sindikatov dejavnosti in koordinatorji teritorialnih oblik organiziranosti ter se dogovorili o prednostnih nalogah: kolektivne pogodbe; včlanjevanje v ZSSS; izdelava organigramov ZSSS na vseh ravneh; priprava osnutkov dokumentov: pravilnik o financiranju in finančno-materialnem poslovanju, poslovnik o delu Sveta ZSSS, akt o organiziranju in delovanju strokovne službe sindikatov dejavnosti in ZSSS; kot tudi uskladitev statutom sindikatov dejavnosti in ZSSS.

Na seji predsedstva Sveta ZSSS 7. maja so bile obravnavane podlage za pripravo temeljnih načel organiziranosti ZSSS. 31. maja je imelo predsedstvo Sveta ZSSS delovni razgovor s predsedniki in sekretarji sindikatov dejavnosti Slovenije in koordinatorji v občinskih in mestnih svetih ZSSS. Na njem smo obravnavali vprašanja organiziranosti ZSSS in organiziranosti strokovne službe ter podlage sklepa o začasnem financiranju v ZSSS. O navedenih vprašanih so bile s konsenzom sprejete ugotovitve in delovni dogovori o skupnih izhodiščih, na katerih naj se pripravljajo konkretnije podlage in usmeritve oziroma projekt za dograjevanje sindikalne organiziranosti. Imenovali smo tudi delovno skupino za pripravo sprememb in dopolnitev statuta ZSSS, ki je takoj začela delati. Delovna skupina za pripravo sklepa o začasnem financiranju v ZSSS je opravila svoje delo in posredovala predlog sklepa in razpravo sindikatom dejavnosti Slovenije, članom Sveta ZSSS ter občinskim svetom ZSSS.

12. junija je bil delovni razgovor predsedstva Sveta ZSSS s sekretarji sindikatov dejavnosti Slovenije. Na njem smo se pogovarjali o splošni kolektivni pogodbi in načelih organiziranja v ZSSS. Obravnavali smo tudi predlog za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom ZSSS in ga v razpravi dopolnili. Ugotovljeno je bilo tudi, da je predlog sklepa o začasnem financiranju v ZSSS trenutno najboljša rešitev za premostitev nastalih težav.

V okviru priprav na tretjo sejo sveta ZSSS so delovne skupine, ki so jih sestavljali posamezni člani predsedstva Sveta ZSSS in predsedniki oz. sekretarji sindikatov dejavnosti, opravile razgovore s predstavniki teritorialnih oblik organiziranosti o predlogu za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom ZSSS.

Svet ZSSS je na svoji tretji seji, 27. junija 1990 obravnaval v zvezi z realizacijo prve in druge točke 16. člena statuta ZSSS predlog za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom in sprejel naslednje sklepe:

1. Svet ZSSS sprejema predlog za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom ZSSS.

2. V skladu z določili 1. in 2. točke 16. člena statuta ZSSS je sprejeti predlog za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom ZSSS podlaga za pripravo sprememb in dopolnitev statutom sindikatov dejavnosti in statuta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije na področju sindikalne organiziranosti.

3. Svet ZSSS predlaga sindikatom dejavnosti Slovenije, naj na pristojnih organih sprejmejo spremembe in dopolnitve svojih statutom pred konferenco ZSSS, najkasneje pa do 15. 9. 1990.

4. Svet ZSSS predlaga sindikatom dejavnosti Slovenije in drugim oblikam sindikalne organiziranosti, naj z metodo medsebojnega sodelovanja na podlagi sprejetega predloga sprememb sindikalne organiziranosti ter v okviru priprav na konferenco ZSSS začnejo aktivnosti za preoblikovanje svoje organiziranosti.

Na seji je bil sprejet tudi sklep o začasnem financiranju v ZSSS.

Na delovnem razgovoru predsednikov oz. sekretarjev sindikatov dejavnosti Slovenije in članov predsedstva Sveta ZSSS, 5. julija, je bila v okviru priprav na konferenco ZSSS ter v zvezi z izvajanjem sklepov 3. seje Sveta ZSSS imenovana delovna skupina za pripravo podlag za izdelavo osnutkov sprememb in dopolnitev statutom sindikatov dejavnosti in statuta ZSSS. V njeni sestavi so bili le predstavniki sindikatov dejavnosti Slovenije.

Imenovana delovna skupina je 16. julija 1990 oblikovala predlog podlag za dograjevanje vsebine statutom sindikatov dejavnosti Slovenije in jih posredovala organom sindikatov dejavnosti, ki naj bi poskrbeli za obravnavo in sprejem sprememb in dopolnitev statutom najkasneje do 15. septembra.

V tem času je delovna skupina na podlagi opravljenih območnih posvetov, razgovorov z vodstvi sindikatov dejavnosti Slovenije in predloga za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom pripravila tudi delovni osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZSSS, ki ga je 26. julija 1990 obravnavala statutarna komisija ter ga kot osnutek posredovala v obravnavo organom in organizacijam ZSSS. Dogovorjeno je bilo, da naj bodo pripombe in predlogi posredovani statutarni komisiji ZSSS najkasneje do 30. 8. 1990.

Takoj po 3. seji Sveta ZSSS so za realizacijo 4. točke navedenega sklepa potekali razgovori med predstavniki sindikatov dejavnosti Slovenije in teritorialnih oblik organiziranja. Na delovnem razgovoru s predstavniki sindikatov dejavnosti in teritorialnih oblik organiziranja 1. avgusta 1990 je bilo ugotovljeno, da med njimi ni prišlo do uskladitve predvsem glede števila profesionalnih delavcev v bodočih območnih organizacijah, zato je bilo predsedstvo Sveta ZSSS pooblaščen, da izdelava predlog kriterijev za kadrovske izpolnitev predlaganih območij.

Predsedstvo Sveta ZSSS je na podlagi tega pooblastila pripravilo dokument, v katerem je predlagalo kriterije za število zaposlenih v območjih in na podlagi tega izdelalo simulacijo le-teh v predvidenih območjih. Pri tem je izhajalo tudi iz pisnih predlogov, ki so jih posredovale teritorialne oblike sindikalne organiziranosti. Podlaga za predlog kriterijev za število zaposlenih v območjih pa mu je bil izračun finančnega pokrivanja celotnega organizacijskega modela.

Predsedstvo Sveta ZSSS je na 4. seji Sveta, dne 17. julija, ob predloženem poročilu o svojem delu od kongresa do seje predlagalo Svetu, naj na podlagi ocene njegovega dela glasuje o zaupnici. Svet ZSSS je z glasovanjem predlog zavrnil.

Dokument o organiziranosti je bil obravnavan na delovnem razgovoru članov predsedstva Sveta ZSSS s predsedniki in sekretarji sindikatov dejavnosti Slovenije in območnimi koordinatorji 12. septembra 1990. Pri tem je bilo o navedenih predlogih predsedstva doseženo soglasje.

Na podlagi predloga organiziranosti območnih organizacij je strokovna služba ZSSS pripravila tudi Navodila za organiziranje območnih organizacij sindikatov in jih 25. 9. 1990 posredovala vsem za vzpostavljajanje območnih organizacij odgovornim sindikalnim aktivistom.

Ne glede na to, da je bil rok za posredovanje pripomb na delovni osnutek sprememb in dopolnitev statuta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije podaljšan do 28. 9. 1990, je do vključno 3. 10. 1990 pripombe posredovalo le pet sindikatov dejavnosti Slovenije, 13 občinskih svetov in en posameznik.

Izhajajoč iz zahtev na 3. seji Sveta ZSSS, da morajo sindikati dejavnosti Slovenije sprejeti spremembe in dopolnitve svojih statutom pred konferenco ZSSS, kar je opredeljeno tudi v 3. točki sprejetega sklepa, so predstavniki sindikatov dejavnosti predlagali podaljšanje roka iz 3. točke sklepa, zaradi česar bo konferenca kasneje. Sprejem sprememb in dopolnitev statuta ZSSS pred sprejemom sprememb in dopolnitev statutom sindikatov dejavnosti Slovenije bi povzročil, da bi morali sindikati dejavnosti Slovenije usklajevati svoje statute s statutom Zveze, kar je v nasprotju s statutarно opredeljeno vlogo Zveze in sindikatov dejavnosti, poleg tega pa bi v tem primeru na konferenci prišlo do enakih problemov kot pri sprejemanju statuta na 1. kongresu ZSSS.

Iz teh razlogov predlagamo, da Svet ZSSS na podlagi predlogov sindikatov dejavnosti opredeli nov rok za sprejem sprememb in dopolnitev statutom sindikatov dejavnosti in temu prilagodi datum za konferenco ZSSS.

V navedenih aktivnostih v okviru priprav na konferenco ZSSS so bili v posameznih fazah organom in organizacijam v ZSSS posredovani naslednji dokumenti:

- izhodišča, osnutek in predlog dokumenta za uskladitev sindikalne organiziranosti s programskim dokumentom ZSSS,
- osnutek in predlog elementov za organiziranje območnih organizacij ZSSS,
- podlage za izdelavo osnutkov sprememb in dopolnitev statutom sindikatov dejavnosti Slovenije,
- delovni osnutek in osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZSSS,
- sklep o začasnem financiranju strokovnih služb v ZSSS,
- teze in osnutek pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju ZSSS,
- navodila za organiziranje območnih organizacij sindikatov.